

Föreskrifter om ändring i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning

SSMFS 202Y:M

Utkom från trycket

den DD MMMM YYYY

Beslutade den DD MMMM 202Y.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver med stöd av 4 kap. 9 § strålskyddsförordningen (2018:506) och 20 a § förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet i fråga om Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning

dels att 1 kap. 1 och 3 §§, 3 kap. 1–5, 8, 10, 11, 14 och 16–18 §§ och 4 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 1 a §, av följande lydelse.

1 kap.

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om strålsäkerhet som ska iaktas av den som har tillstånd till verksamhet med joniserande strålning enligt strålskyddslagen (2018:396) eller kärnteknisk verksamhet enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Föreskrifterna innehåller även vissa grundläggande bestämmelser om kärnämneskontroll som ska iaktas av den som har tillstånd till kärnteknisk verksamhet enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

3 § Ord och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i strålskyddslagen (2018:396), strålskyddsförordningen (2018:506), lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken.

I föreskrifterna avses med

barriär: fysiskt hinder som direkt eller indirekt motverkar spridning av radioaktiva ämnen eller medför skydd mot strålning,

djupförsvar: tillämpning av flera på varandra följande tekniska, organisatoriska och manuella åtgärder för att motverka uppkomst och begränsa utveckling av händelser och förhållanden som har betydelse för strålsäkerheten samt för att upprätthålla effektiviteten hos de barriärer och andra hinder som har placerats mellan en strålkälla och arbetstagare, allmänhet och miljön,

kärnämneskontroll: de samlade åtgärder som syftar till att kärnteknisk verksamhet och därtill relaterad verksamhet bedrivs i enlighet med de förpliktelser som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen,

samspelet människa-teknik-organisation: systemperspektiv på hur strålsäkerhet påverkas av relationen mellan människans förmågor och begränsningar, teknik och omgivande fysisk miljö samt organisationen och de förutsättningar som denna ger,

sluten strålkälla med hög aktivitet: sluten strålkälla där aktiviteten hos radionukliderna är lika med eller större än det D-värde som anges i bilaga 2,

strålsäkerhet: gemensam benämning för strålskydd och säkerhet, och

öppen strålkälla: radioaktivt ämne som inte är en sluten strålkälla.

2 kap.

1 a § En värdering avseende förutsättningarna för kärnämneskontroll ska göras innan en verksamhet påbörjas, under den tid som den bedrivs och när den avvecklas.

Med utgångspunkt från värderingen enligt första stycket ska åtgärder vidtas så att verksamheten bedrivs på ett sätt som säkerställer att kärnämneskontrollen underlättas så långt som det är möjligt och rimligt.

Värderingen ska dokumenteras och hållas aktuell

3 kap.

1 § Verksamheten ska bedrivas med en organisation som är utformad så att strålsäkerheten kan upprätthållas och utvecklas på kort och lång sikt.

Organisationen ska även vara utformad så att det finns förutsättningar för att kunna genomföra kärnämneskontrollen.

Organisationen ska vara dokumenterad i en organisationsplan.

2 § För arbetsuppgifter som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen ska ansvar, befogenheter och samarbetsförhållanden vara definierade och dokumenterade samt kända inom organisationen.

Det ska tydligt framgå av ledningssystemet att tillståndshavaren har det yttersta ansvaret för strålsäkerheten och för att kraven på kärnämneskontroll uppfylls.

3 § Innan en organisatorisk förändring genomförs, ska dess betydelse för strålsäkerheten och för kärnämneskontrollen värderas och dokumenteras.

Förändringar ska genomföras på ett planerat och kontrollerat sätt och där efter utvärderas.

4 § Verksamheten ska ledas, styras, utvärderas och utvecklas med stöd av ett ledningssystem. Ledningssystemet ska vara utformat så att kraven på strålsäkerhet och kärnämneskontroll tillgodoses samordnat med övriga krav på verksamheten.

Ledningssystemet ska vara dokumenterat, aktuellt och ändamålsenligt för verksamheten.

5 § Ledningssystemet ska omfatta en beskrivning av hur det är uppbyggt samt innehålla information om

1. mål och riktlinjer för strålsäkerheten och kärnämneskontrollen,
2. hur kraven på strålsäkerhet och kärnämneskontroll omsätts och tillgodoses,
3. organisationens struktur, ansvarsförhållanden och beslutsordning,
4. hur verksamhetens aktiviteter och eventuella processer ska genomföras, utvärderas och utvecklas,
5. kontaktytor mot externa organisationer som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen,
6. hur kraven på strålsäkerhet och kärnämneskontroll tillgodoses vid upphandling eller inköp av tjänster och produkter, och
7. andra omständigheter som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen.

Första stycket 2 gäller inte i fråga om strålsäkerhet för kärnkraftsreaktorer till dess att reaktorn är permanent avstängd och allt kärnämne i form av använt kärnbränsle har avlägsnats från reaktorn.

8 § Det ska finnas ett revisionsprogram där revisionsområden anges utifrån den betydelse som verksamhetens aktiviteter och eventuella processer har för strålsäkerheten och kärnämneskontrollen.

Revisionsområdena ska granskas minst vart tredje år eller med de kortare intervall som motiveras av deras betydelse för strålsäkerheten och kärnämneskontrollen eller när särskilda behov av revision föreligger.

10 § Det ska säkerställas att de som arbetar i verksamheten har den kompetens och lämplighet i övrigt som behövs för arbetsuppgifter som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen.

Den kompetens som behövs inom verksamheten och den kompetens som finns tillgänglig ska på ett systematiskt sätt identifieras och dokumenteras.

Om det behövs för att uppnå och upprätthålla den kompetens som är nödvändig, ska utbildningar genomföras eller andra åtgärder vidtas.

11 § I verksamheten ska det finnas sådan kompetens som behövs för att kunna beställa, leda och värdera resultatet av arbete som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen och som utförs av entreprenörer eller av annan inhyrd personal.

En noggrann avvägning ska göras mellan att använda egen personal och att anlita entreprenörer eller annan inhyrd personal för arbetsuppgifter som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen.

14 § Det ska på ett systematiskt sätt säkerställas att de som arbetar i verksamheten ges de förutsättningar som behövs för att kunna upprätthålla strålsäkerheten och för att kärnämneskontrollen ska kunna genomföras.

Samspelet människa-teknik-organisation ska beaktas.

16 § Erfarenheter som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen i den egna verksamheten och från andra liknande verksamheter ska fortlöpande tas tillvara.

Det ska finnas dokumenterade rutiner för erfarenhetsåterföring som anger hur sådana erfarenheter ska inhämtas, värderas och tas tillvara.

17 § De som arbetar i verksamheten ska uppmanas att rapportera händelser och förhållanden som innebär eller skulle kunna innebära ett hot mot strålsäkerheten eller att kärnämneskontrollen försvåras.

18 § Inträffade händelser och upptäckta förhållanden som har betydelse för strålsäkerheten eller kärnämneskontrollen ska utredas på ett systematiskt sätt. Utredningen ska identifiera eventuella brister i verksamheten och omfatta

1. händelseförlopp,
2. orsaker,
3. eventuella stråldoser,
4. faktiska och potentiella konsekvenser, och
5. åtgärder som har vidtagits.

Utredningen av sådant som har betydelse för strålsäkerheten ska beakta såväl samspelet människa-teknik-organisation som kultur i enlighet med 6 §.

4 kap.

6 § Ett kontrollerat område ska vara avgränsat och det ska finnas dokumenterade rutiner för tillträdet till området.

Ett kontrollerat område får endast tillräddas av den som uppfyller kraven i 3 kap. 10 § och som har tilldelats arbetsuppgifter som kräver tillträde till kontrollerat område samt av den som deltar vid medicinsk exponering (behörig person).

Besökare får endast ges tillträde till ett kontrollerat område i sällskap av behörig person.

Besökare ska ha fyllt 18 år eller gå i skola på minst gymnasial nivå.

Andra stycket gäller inte för personer som enligt författning har befogenhet att bereda sig tillträde till anläggningen.

Dessa föreskrifter träder i kraft den DD MMMM 202Y i fråga om 2 kap. 1 a § samt 3 kap. 1, 2, 4 och 8 §§ och i övrigt den DD NNNN 202X.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

GD

Rättschef